

HENRYK OLSZEWSKI

MATERIAŁY DO DZIEJÓW POLSKIEGO PARLAMENTARYZMU W RĘKOPISACH BIBLIOTEKI KÓRNICKIEJ

Rękopiśmienne materiały, odnoszące się do dziejów polskiego systemu reprezentacji, należą do najbardziej bogatych, a jednocześnie najtrudniej uchwytnych. W przeciwieństwie do innych materiałów nie stanowią one zwartych kompleksów biblioteczno-archiwalnych. Przeważnie mieszczą się po rozmaitych sylwach, variach i miscellaneach. Wobec ciągłego braku dobrych katalogów naszych zbiorów rękopiśmiennych prace historyków polskiego sejmu wymagają bardzo dużego wysiłku. Sporządzenie wszechstronnego i dokładnego przewodnika po naszych źródłach sejmowych i sejmikowych, parlamentarnego vademecum, było postulowane w literaturze od dawna. Inicjatywę stworzenia centralnego ogólnopolskiego katalogu akt do dziejów polskiego parlamentaryzmu rzucił już w roku 1916 W. Konopczyński¹. Katalogiem miały być objęte zarówno akta sejmowe, jak sejmikowe, oraz materiały dotyczące rad senatorskich i konfederacji szlacheckich. Niestety, inicjatywa Konopczyńskiego nie znalazła poparcia ogółu historyków. Zespół współpracowników pod kierunkiem autora potrafił wprawdzie zebrać około 17000 pozycji, ale liczba ta — tylko pozornie imponująca — stanowiła zaledwie część zamierzonego dzieła. Jedynym rezultatem tej akcji była *Chronologia sejmów polskich*, jedna z ostatnich prac znakomitego badacza², oraz jej uzupełnienia, opracowywane kolejno przez Z. Radwańskiego³, J. Wąsickiego⁴, M. Dragana⁵ oraz H. Olszewskiego⁶. Prace te nie były jednak kompletne i nie mogły w pełni zadowolić badaczy.

¹ W. Konopczyński, *Katalog źródeł do dziejów polskiego parlamentaryzmu*, „Kwartalnik Historyczny” XXX, 1916, s. 475.

² W. Konopczyński, *Chronologia sejmów polskich*, Archiwum Komisji Historycznej PAU, ser. 2, t. 4, Kraków 1948.

³ Z. Radwański, *Uzupełnienie „Chronologii sejmów polskich” Konopczyńskiego*, „Czasopismo Prawno-Historyczne” II, 1951.

⁴ J. Wąsicki, *Diariusze sejmu grodzieńskiego 1793*, „Czasopismo Prawno-Historyczne” III, 1951.

⁵ M. Dragan, *Recesy gdańskie i ich wartość zastępcza w stosunku do utraconych źródeł archiwalnych*, „Archeion” XXI, 1951.

⁶ H. Olszewski, *Nowe materiały do „Chronologii sejmów polskich”*, „Czasopismo Prawno-Historyczne” IX, z. 2, 1957.

Z nową inicjatywą wystąpiło w 1957 roku kierownictwo Biblioteki Kórnickiej, udzielając równocześnie swego wsparcia finansowego. Przystąpiono do rejestracji wspomnianych materiałów jednocześnie w trzech bibliotekach: w Bibliotece Zakł. Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu, w Bibliotece PAN w Kórniku (Maria Olszewska, Henryk Olszewski, Stefan Weyman) oraz w Bibliotece Raczyńskich w Poznaniu (Zofia Skorupska). W roku 1962 zakończone zostały prace nad przygotowaniem kartoteki materiałów do dziejów polskiego parlamentaryzmu w rękopiśmiennych zbiorach Biblioteki Kórnickiej. Kartoteka liczy ok. 5000 pozycji i zawiera wszystkie kórnickie materiały, odnoszące się do szlacheckiego systemu reprezentacji w Polsce przedrozbiorowej. Opiera się ona na zaleceniach Konopczyńskiego, tzn. obejmuje akta i sejmów, i sejmików, i rad senatorskich, i konfederacji. W zakresie materiału ściśle sejmowego uwzględnia ona następujące dane: 1) deliberatoriae, czyli listy królewskie wraz z odpowiedziami w związku ze zbliżającym się sejmem, 2) uniwersały przedsejmowe, 3) kredensy oraz instrukcje królewskie (prymasowskie) na sejmiki przedsejmowe, 4) diariusze sejmów, 5) mowy senatorów i posłów miane w czasie trwania obrad sejmowych, 6) projekty praw i innych uchwał, 7) uchwały, 8) manifesty z powodu czynności sejmu, 9) wszelkie akta skierowane do sejmu lub też pochodzące od niego, 10) rejestry posłów sejmowych. W tym samym zakresie zostały wyselekcjonowane również materiały sejmikowe oraz konfederacji i rad senatu.

Nie sposób dokonać bardziej szczegółowej oceny tych materiałów. Dane dotyczą 179 sejmów (na ok. 250 odbytych w okresie 1493—1793). Odnoszą się one do 44 sejmów wieku XVI, do 87 sejmów wieku XVII oraz do 48 sejmów wieku XVIII. Materiały te zawarte są w ok. 260 rękopisach, co oznacza, że prawie 10% woluminów mieści w sobie parlamentaria. Biblioteka Kórnicka zajmuje pod tym względem trzecie miejsce w kraju, ustępując jedynie zasobom Biblioteki Zakł. Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu oraz Biblioteki im. Czartoryskich w Krakowie.

Do najcenniejszych materiałów należą bezsprzecznie diariusze sejmów. Biblioteka Kórnicka posiada ich w swoich zbiorach 122, przy czym odnoszą się one do 74 sejmów. Nie ma wprawdzie wśród nich takich, które by jako jedyne opisywały dany sejm, niemniej znajdują się i takie, które dostarczają opisu najbardziej dokładnego. Szereg znajdujących się w zbiorach Biblioteki Kórnickiej diariuszy zostało wydanych drukiem, bądź w całości, bądź częściowo. Są to diariusze następujących sejmów: diariusz sejmu 1556/7 (z rkp. 257 wyd. S. Bodniak, *Diariusz Sejmu Walnego Warszawskiego z roku 1556/7*, Kórnik 1939), diariusze sejmów 1563 oraz 1563/4 (z rkp. 249, 255, 256 wyd. T. Działyński, *Źródłopisma do dziejów Unii Korony Polskiej*, Poznań 1861), diariusz sejmu lubelskiego 1569 (z rkp. 258 wyd. T. Działyński, *op. cit.*), diariusz sejmu 1585 (na podstawie m. in. rkp. 281 wyd. A. Czuczynski, *Scriptores Rerum Polonicarum*, XVIII, Kraków 1901), diariusz Walnej Rady War-

szawskiej 1710 (uzupełnienie wydania R. Mienickiego, *Walna Rada Warszawska 1710*, Wilno 1928, w „Kwartalniku Historycznym” ILVI, 1932, na podstawie rkp. 413, 414), diariusz sejmu 1758 (z rkp. m. in. 455 oraz 1279 wyd. W. Konopczyński, *Diariusze sejmowe z wieku XVIII*, t. 3, 1937). Niewątpliwie na wydanie drukiem zasługują i inne diariusze.

Mniej atrakcyjny jest zbiór materiałów sejmikowych. Bardziej kompletne są tylko lauda sejmiku wielkopolskiego w Środzie (głównie w rkp. 828, 829). Akta innych sejmików noszą charakter przypadkowy i wysoce fragmentaryczny. To samo dotyczy właściwie wszystkich pozostałych punktów, chociaż warto zwrócić uwagę np. na najbogatsze chyba w Polsce akta końcowego stadium konfederacji tarnogrodzkiej, poprzedzającej Sejm Niemy, oraz na stosunkowo liczne dane do posejmowych rad senatorskich. Najobficiej reprezentowane są — jak łatwo się domyślić — tzw. czasy saskie oraz okres panowania Jana Sobieskiego. Uderza również stosunkowo wielka ilość danych do czasów Zygmunta Augusta, Stefana Batorego oraz Zygmunta III Wazy. Historycy ustroju w swych pracach rzadko wykorzystywali rękopiśmienne materiały Biblioteki Kórnickiej. Tymczasem ich różnorodność i obfitość wymagają wnikliwych analiz badawczych.

Niżej zamieszczony przegląd materiałów ma charakter ogólny. Jest on swego rodzaju syntezą danych zawartych w kartotece. Pomyślany przede wszystkim pod kątem zainteresowania historyka sejmu, nie zawiera wszystkich materiałów. Tak więc pomija on te, które z odbywającymi się sejmami nie łączyły się bezpośrednio; nie znajdzie tu więc czytelnik wyszczególnienia danych dotyczących sejmików deputackich, gospodarskich, *boni ordinis*, elekcyjnych urzędników, niektórych rad senatu, wreszcie i niektórych konfederacji. Nie zostały w poniższym wykazie uwzględnione także *Acta Tomiciana* oraz źródła średniowieczne, które Biblioteka wydaje drukiem. Mieszczą się tu natomiast te wszystkie materiały, które odnoszą się do sejmików przedsejmowych i relacyjnych, rad senatu przed- i posejmowych oraz tych konfederacji, które wiązały się z sejmami walnymi.

Interesujący nas materiał został przedstawiony w następujących punktach: przygotowanie sejmu, sejmiki przedsejmowe, registry posłów, diariusze sejmów, mowy, czynności sejmu, uchwały, manifesty oraz sejmiki relacyjne. Niektóre punkty wymagają objaśnienia. I tak punkt „przygotowanie sejmu” zawiera lub też zawierać może i akta kancelarii królewskiej (tj. uniwersały, kredensy dla posłów królewskich na sejmiki przedsejmowe oraz instrukcje na te sejmiki, czyli tzw. legacje) i deliberatoriae oraz przedsejmowe rady senatu. Tu mieści się także korespondencja na sejmiki przedsejmowe w związku z nadchodzącym sejmem. Punkt „sejmiki przedsejmowe” zawiera diariusze, lauda i instrukcje sejmików antekomicjalnych, a również oświadczenia i korespondencję uczestników tych sejmików. Punkt „czynności sejmu” jest wyliczeniem materiałów dotyczących aktów dokonywanych na sejmie (np. audiencji

posłów zagranicznych, wojskowych, projektów uchwał, manifestów i protestacji w czasie trwania obrad itp.). Mieszczą się tu także fragmenty diariuszy. Punkt „uchwały” zawiera konstytucje, deklaracje podatkowe, uniwersały poborowe oraz *scripta ad archivum*. Punkt „posejmowa rada senatu” uwzględnia zarówno diariusze tych rad oraz przemówienia senatorów, oświadczenia, korespondencję, jak i uchwały (*conclusiones*). Podobnie szeroko został potraktowany ostatni punkt „sejmiki relacyjne”.

Tak pojęty przegląd materiałów ma ogólnie zorientować badaczy polskiego parlamentaryzmu. Dlatego ograniczamy się do podania sygnatury rękopisu. Bliższego wyliczenia danych do poszczególnych punktów (wraz z dokładnym opisem źródła oraz podaniem strony rękopisu) dostarcza wyżej wymieniona kartoteka, znajdująca się w Oddziale Biblioteki Kórnickiej w Poznaniu.

WYKAZ MATERIAŁÓW

(Cyfry arabskie oznaczają numery rękopisów Biblioteki Kórnickiej)

Sejm 1521 r.	Sejm 1555 r.
konstytucje: 902	konstytucje: 900
Sejm 1523 r.	Sejm 1556/7 r.
konstytucje: 901	diariusz: 256, 257
Sejm koronacyjny 1530 r.	czynności sejmu: 256
konstytucje: 901	konstytucje: 256
Sejm 1531/2 r.	Sejm 1557 r.
konstytucje: 901, 902	konstytucje: 900
Sejm 1537 r.	Sejm 1562/3 r.
konstytucje: 901	przygotowanie sejmu: 249
Sejm 1538 r.	diariusz: 249
konstytucje: 901, 902	mowy: 249
Sejm 1538/9 r.	konstytucje: 249, 814
konstytucje: 900, 901, 902, 903	Sejm 1563 r.
Sejm 1540 r.	konstytucje: 839
konstytucje: 901, 903	Sejm 1563/4 r.
Sejm 1543 r.	przygotowanie sejmu: 256
konstytucje: 901, 902, 903	diariusz: 241, 255, 256
Sejm 1544 r.	konstytucje: 256, 839, 1536
konstytucje: 902	Sejm 1564 r.
Sejm 1548 r.	diariusz: 256
diariusz: 253	Sejm 1565 r.
konstytucje: 1548	diariusz: 257
Sejm 1550 r.	konstytucje: 257
konstytucje: 254	Sejm 1569 r.
Sejm 1552 r.	diariusz: 258
mowy: 1537	Sejm konwokacyjny 1573 r.
konstytucje: 901	przygotowanie sejmu: 1537
Sejm 1553 r.	sejmiki przedsejmowe: 1537
konstytucje: 901	konstytucje: 959, 1537

- Sejm elekcyjny 1573 r.
przygotowanie sejmu: 1537
mowy: 965, 1898
czynności sejmu: 985
konstytucje: 1898
- Sejm koronacyjny 1574 r.
mowy: 315
- Sejm konwokacyjny 1574 r.
czynności sejmu: 1537
- Sejm 1576 r. (III)
mowy: 968
konstytucje: 805
- Sejm 1578 r.
manifesty: 1883
- Sejm 1581 r.
sejmiki przedsejmowe: 285
- Sejm 1582 r.
sejmiki przedsejmowe: 982
mowa: 285, 982
- Sejm 1585 r.
diariusze: 275, 281
- Sejm konwokacyjny 1587 r.
przygotowanie sejmu: 1537
diariusz: 1537
mowy: 982, 1537
uchwały: 451, 1537
- Sejm elekcyjny 1587 r.
diariusz: 250
czynności sejmu: 1537
uchwały: 1537
- Sejm koronacyjny 1588 r.
diariusz: 904
mowy: 303
konstytucje: 904
- Sejm 1589 r.
konstytucje: 340
- Sejm 1590 r.
mowy: 406
- Sejm 1592 r.
przygotowanie sejmu: 250, 991
sejmiki przedsejmowe: 991
diariusze: 250, 307
mowy: 303, 991
czynności sejmu: 303, 991
- Sejm 1593 r.
diariusze: 305
- Sejm 1595 r.
czynności sejmu: 996
- Sejm 1596 r.
diariusz: 305
- Sejm 1597 r.
diariusz: 305
- Sejm 1598 r.
uchwały: 1400
- Sejm 1600 r.
diariusz: 325
- Sejm 1601 r.
przygotowanie sejmu: 1539
- Sejm 1605 r.
przygotowanie sejmu: 1401
sejmiki przedsejmowe: 1401
mowy: 258, 303, 356, 394
- Sejm 1606 r.
przygotowanie sejmu: 303
sejmiki przedsejmowe: 306
diariusz: 325
mowy: 303, 306, 991
sejmiki relacyjne: 828
- Sejm 1607 r.
sejmiki przedsejmowe: 828
czynności sejmu: 451
- Sejm 1609 r.
konstytucje: 997
- Sejm 1611 r.
diariusze: 313, 1286
mowy: 303, 983
- Sejm 1613 r. (II)
mowy: 975
sejmiki relacyjne: 828
- Sejm 1615 r.
sejmiki przedsejmowe: 1540
- Sejm 1618 r.
przygotowanie sejmu: 330
sejmiki przedsejmowe: 250, 975, 1540
mowy: 250, 303
- Sejm 1619 r.
przygotowanie sejmu: 303
diariusze: 201, 1540
sejmiki relacyjne: 828
- Sejm 1620 r.
przygotowanie sejmu: 330
diariusz: 983
mowy: 975, 983, 991
sejmiki relacyjne: 828
- Sejm 1621 r.
przygotowanie sejmu: 330
diariusz: 201
mowy: 330
sejmiki relacyjne: 828

- Sejm 1623 r.
diariusz: 338
mowy: 988
- Sejm 1624 r.
sejmiki przedsejmowe: 828
diariusz: 201
- Sejm 1625 r.
przygotowanie sejmu: 250
diariusze: 338, 341
- Sejm 1626 r. (I)
przygotowanie sejmu: 442
sejmiki przedsejmowe: 341, 475
diariusz: 341
mowy: 341, 983, 991
czynności sejmu: 341, 991
- Sejm 1626 r. (II)
przygotowanie sejmu: 341
sejmiki przedsejmowe: 341
diariusze: 289, 338
mowy: 991
konstytucje: 341
sejmiki relacyjne: 341, 828
- Sejm 1627 r.
przygotowanie sejmu: 341
sejmiki przedsejmowe: 341
diariusz: 341
czynności sejmu: 341
- Sejm 1628 r.
przygotowanie sejmu: 341
sejmiki przedsejmowe: 341
diariusze: 338, 341
mowy: 341, 394, 395, 991
uchwały: 341
- Sejm 1629 r. (I)
sejmiki przedsejmowe: 341
diariusz: 341
mowy: 341
uchwały: 341
- Sejm 1629 r. (II)
przygotowanie sejmu: 341
diariusze: 341
- Sejm 1631 r.
przygotowanie sejmu: 341
sejmiki przedsejmowe: 341
mowy: 341
czynności sejmu: 341
- Sejm 1632 r. (I)
sejmiki przedsejmowe: 341
mowy: 991
uchwały: 345
- Sejm konwokacyjny 1632 r.
przygotowanie sejmu: 345, 991
sejmiki przedsejmowe: 345, 346, 991
mowy: 991
czynności sejmu: 345, 983
uchwały: 345
sejmiki relacyjne: 991
- Sejm elekcyjny 1632 r.
sejmiki przedsejmowe: 991
diariusze: 318, 1317
mowy: 983, 991
czynności sejmu: 983
uchwały: 991
- Sejm koronacyjny 1633 r.
mowy: 991
- Sejm 1634 r.
sejmiki przedsejmowe: 828
- Sejm 1635 r. (I)
sejmiki relacyjne: 828
- Sejm 1635 r. (II)
mowy: 975
sejmiki relacyjne: 828
- Sejm 1637 r.
sejmiki relacyjne: 828
- Sejm 1638 r.
diariusz: 1318
mowy: 983, 991, 1645
uchwały: 347
- Sejm 1639 r.
sejmiki przedsejmowe: 828
mowy: 991
- Sejm 1640 r.
mowy: 991
sejmiki relacyjne: 828
- Sejm 1641 r.
sejmiki przedsejmowe: 828
mowy: 991
- Sejm 1642 r.
sejmiki przedsejmowe: 828
- Sejm 1643 r.
przygotowanie sejmu: 991
mowy: 991
posejmowa rada senatu: 347
- Sejm 1645 r.
przygotowanie sejmu: 346
posejmowa rada senatu: 347
mowy: 1205
- Sejm 1646 r.
sejmiki przedsejmowe: 828
mowy: 356:

Sejm 1647 r.

przygotowanie sejmu: 975
sejmiki przedsejmowe: 828
mowy: 347
sejmiki relacyjne: 346

Sejm konwokacyjny 1648 r.

sejmiki przedsejmowe: 356, 828, 983, 991
mowy: 356, 975, 991

Sejm elekcyjny 1648 r.

sejmiki przedsejmowe: 356, 991
mowy: 356, 975, 991

Sejm 1650 r. (I)

przygotowanie sejmu: 991
mowy: 972, 991
uchwały: 991

Sejm 1650 r. (II)

sejmiki przedsejmowe: 828, 991
mowy: 356, 975, 991, 993

Sejm 1652 r. (I)

sejmiki przedsejmowe: 828, 991
mowy: 356, 972, 975, 991
czynności sejmu: 991

Sejm 1652 r. (II)

sejmiki przedsejmowe: 991
mowy: 356, 991

Sejm 1653 r.

sejmiki przedsejmowe: 828, 991
mowy: 991
sejmiki relacyjne: 828, 991

Sejm 1654 r. (I)

sejmiki przedsejmowe: 828, 991
mowy: 356, 975, 991
czynności sejmu: 991

Sejm 1654 r. (II)

przygotowanie sejmu: 991
sejmiki przedsejmowe: 356, 828, 975, 991
mowy: 356
uchwały: 991
sejmiki relacyjne: 828

Sejm 1655 r.

sejmiki przedsejmowe: 828
czynności sejmu: 991

Sejm 1658 r.

przygotowanie sejmu: 1618
mowy: 356, 969, 975
uchwały: 987

Sejm 1659 r.

sejmiki przedsejmowe: 828
mowy: 356, 394, 395, 975
sejmiki relacyjne: 828

Sejm 1661 r.

sejmiki przedsejmowe: 828, 1883
mowy: 303, 356, 362, 951, 975
czynności sejmu: 303, 356, 975, 968
uchwały: 987
sejmiki relacyjne: 828

Sejm 1662 r.

przygotowanie sejmu: 362
sejmiki przedsejmowe: 828, 968
mowy: 975
uchwały: 987
sejmiki relacyjne: 356

Sejm 1664/5 r.

przygotowanie sejmu: 339, 362
sejmiki przedsejmowe: 1073
diariusz: 1294
mowy: 339, 356, 362, 975
czynności sejmu: 362, 975

Sejm 1665 r.

mowy: 356, 975
czynności sejmu: 362

Sejm 1666 r. (I)

przygotowanie sejmu: 362
sejmiki przedsejmowe: 362, 828
mowy: 362, 975, 993, 1645
diariusz: 362
czynności sejmu: 362
sejmiki relacyjne: 362

Sejm 1666 r. (II)

sejmiki przedsejmowe: 828
mowy: 975
czynności sejmu: 362

Sejm 1667 r.

sejmiki przedsejmowe: 828, 993
mowy: 362
sejmiki relacyjne: 828

Sejm 1668 r. (I)

sejmiki przedsejmowe: 828
sejmiki relacyjne: 828

Sejm abdykacyjny 1668 r.

sejmiki przedsejmowe: 828, 1346
diariusz: 247
mowy: 364, 385, 951, 972, 980, 983, 993,
1392
czynności sejmu: 983, 993
sejmiki relacyjne: 828

Sejm konwokacyjny 1668 r.

mowy: 1346
sejmiki relacyjne: 364, 993

- Sejm elekcyjny 1669 r.
sejmiki przedsejmowe: 1558
diariusze: 185, 316, 365, 1000
mowy: 356
czynności sejmu: 356, 364, 972
sejmiki relacyjne: 1423
- Sejm koronacyjny 1669 r.
przygotowanie sejmu: 1618
sejmiki przedsejmowe: 828
diariusz: 247
posejmowa rada senatu: 380
- Sejm 1670 r. (I)
przygotowanie sejmu: 380
diariusze: 247, 316
sejmiki relacyjne: 364, 380, 828, 1883
uchwały: 380
- Sejm 1670 r. (II)
przygotowanie sejmu: 380
sejmiki przedsejmowe: 380
diariusz: 247
mowy: 364, 380, 993
czynności sejmu: 380, 980
uchwały: 380
sejmiki relacyjne: 380, 828
- Sejm 1672 r. (I)
przygotowanie sejmu: 371
sejmiki przedsejmowe: 829, 956, 989
mowy: 993
- Sejm 1672 r. (II)
sejmiki przedsejmowe: 829, 1883
diariusz: 247
czynności sejmu: 983
sejmiki relacyjne: 829
- Sejm 1673 r.
sejmiki przedsejmowe: 829
diariusze: 374, 375
uchwały: 378
sejmiki relacyjne: 829
- Sejm konwokacyjny 1674 r.
sejmiki przedsejmowe: 829
diariusze: 185, 375
uchwały: 1559
sejmiki relacyjne: 385, 829
- Sejm elekcyjny 1674 r.
diariusze: 385
mowy: 248, 356, 385, 1073
czynności sejmu: 274, 385, 1073
uchwały: 385
sejmiki relacyjne: 829
- Sejm koronacyjny 1676 r.
przygotowanie sejmu: 980, 993
sejmiki przedsejmowe: 829
diariusze: 385, 387
mowy: 248, 979, 980, 1645
uchwały: 247, 1073
sejmiki relacyjne: 829
- Sejm 1677 r.
przygotowanie sejmu: 1073
sejmiki przedsejmowe: 829
diariusz: 274
mowy: 972
uchwały: 997
sejmiki relacyjne: 829
- Sejm 1679 r.
sejmiki przedsejmowe: 829
diariusz: 387
mowy: 356, 394, 395, 969, 984, 988, 993, 1645, 1883
czynności sejmu: 395
uchwały: 973
sejmiki relacyjne: 829
- Sejm 1681 r.
przygotowanie sejmu: 1596
mowy: 385, 961, 969, 984, 988, 1073, 1645
posejmowa rada senatu: 969
- Sejm 1683 r.
przygotowanie sejmu: 993, 1346
sejmiki przedsejmowe: 829, 993
mowy: 356, 394, 951, 967, 979, 988, 993, 1645
uchwały: 387
sejmiki relacyjne: 829, 993, 1883
- Sejm 1685 r.
przygotowanie sejmu: 971, 1596
sejmiki przedsejmowe: 829, 1073
mowy: 356, 979, 993, 1073, 1645
uchwały: 1073
sejmiki relacyjne: 829, 990
- Sejm 1688 r.
przygotowanie sejmu: 971, 397, 979, 1073
sejmiki przedsejmowe: 951, 992,
diariusze: 261, 389, 979, 1077
mowy: 394, 951, 972, 979, 993
czynności sejmu: 390, 951
sejmiki relacyjne: 394, 403
posejmowa rada senatu: 390, 403, 951, 961, 966, 971, 972, 979, 983, 993, 1346, 1559, 1645
- Sejm 1688/9 r.
przygotowanie sejmu: 972, 979, 1073
sejmiki przedsejmowe: 403, 829, 979, 1073
diariusz: 356

- mowy: 356, 403, 951, 956, 961, 967, 969, 972, 979, 993, 1206, 1346, 1645
czynności sejmu: 984, 993
uchwały: 951
sejmiki relacyjne: 984
- Sejm 1690 r.
przygotowanie sejmu: 1023
sejmiki przedsejmowe: 394, 971
mowy: 356, 394, 395, 961, 969, 971, 979, 984, 1346
uchwały: 397, 967, 1073
sejmiki relacyjne: 390, 829
- Sejm 1693 r. (I)
przygotowanie sejmu: 969, 1073
sejmiki przedsejmowe: 993, 1073
mowy: 390, 979
sejmiki relacyjne: 829
czynności sejmu: 1883
posejmowa rada senatu: 390, 972
- Sejm 1693 r. (II)
przygotowanie sejmu: 971, 1073
sejmiki przedsejmowe: 829, 1346
czynności sejmu: 390
sejmiki relacyjne: 829
- Sejm 1695 r.
przygotowanie sejmu: 1073
sejmiki przedsejmowe: 829, 1073
mowy: 403, 979, 980, 988, 1073, 1645
sejmiki relacyjne: 829, 988, 1073
posejmowa rada senatu: 403, 972, 984, 988, 1073
- Sejm konwokacyjny 1696 r.
przygotowanie sejmu: 398, 984, 1200
sejmiki przedsejmowe: 303, 398, 399, 828, 829, 953, 966, 971, 1127, 1200
diariusze: 397, 398, 399, 1200
mowy: 394, 398, 399, 1200, 1346
czynności sejmu: 398, 399, 1200, 1346
posejmowa rada senatu: 399
sejmiki relacyjne: 398, 829, 984, 1200
- Sejm elekcyjny 1697 r.
przygotowanie sejmu: 398, 1127, 1200
sejmiki przedsejmowe: 397, 398, 829, 966, 1200
diariusze: 397, 398, 953, 1200
mowy: 397, 398, 957, 984, 1130, 1200
czynności sejmu: 1023, 1200
uchwały: 397
- Sejm koronacyjny 1697 r.
przygotowanie sejmu: 973, 1130
mowy: 979
- Sejm 1698 r.
posejmowa rada senatu: 984
- Sejm 1699 r.
przygotowanie sejmu: 397
sejmiki przedsejmowe: 829, 1130
sejmiki relacyjne: 829, 990
- Sejm 1701 r.
przygotowanie sejmu: 105, 393, 403, 406, 953, 971, 988, 1023, 1216, 1883
sejmiki przedsejmowe: 403, 829, 953, 979, 984, 1883
mowy: 403
sejmiki relacyjne: 829
posejmowa rada senatu: 969
- Sejm 1701/2 r.
przygotowanie sejmu: 125, 341
sejmiki przedsejmowe: 829, 969, 971, 973
mowy: 403, 973
czynności sejmu: 125, 969, 1023, 1130
posejmowa rada senatu: 394, 395, 953, 969
sejmiki relacyjne: 394, 829, 966, 969, 988
- Sejm 1703 r.
przygotowanie sejmu: 394, 1560
sejmiki przedsejmowe: 394, 829, 1560
regestr posłów: 1560
diariusz: 953
uchwały: 953
sejmiki relacyjne: 829, 1560
- Walna Rada Warszawska 1710 r.
sejmiki przedsejmowe: 415
diariusze: 413, 414, 977
mowy: 973
uchwały: 953, 977, 1560
sejmiki relacyjne: 415, 973
- Sejm 1712 r.
przygotowanie sejmu: 953, 1560
sejmiki przedsejmowe: 415, 953
regestr posłów: 1560
mowy: 966, 992
konstytucje: 2194
- Sejm 1712/3 r.
mowy: 961
sejmiki relacyjne: 961, 990
- Sejm 1717 r.
akta konfederacji tarnogrodzkiej i kongresu lubelsko-kazimiersko-warszawskiego: 92, 93, 403, 406, 415, 419, 420, 951, 973, 988, 1073, 1076, 1345, 1560
diariusz: 419
mowy: 951

- uchwały: 416, 419, 434, 451, 1795
sejmiki relacyjne: 399
- Sejm 1718 r.
diariusze: 422, 1003
mowy: 951
- Sejm 1719/20 r.
diariusz: 422, 988
mowy: 973
posejmowa rada senatu: 951, 972, 973
- Sejm 1720 r.
sejmiki przedsejmowe: 399, 415, 973
diariusz: 424
mowy: 399, 513, 988
posejmowa rada senatu: 399
- Sejm 1722 r.
przygotowanie sejmu: 1560
diariusz: 1003
mowy: 399, 992, 1597
czynności sejmu: 992
posejmowa rada senatu: 973, 992
sejmiki relacyjne: 415, 951, 973
- Sejm 1724 r.
przygotowanie sejmu: 394
diariusz: 1003
mowy: 399, 992
- Sejm 1726 r.
przygotowanie sejmu: 984, 1076
sejmiki przedsejmowe: 415
diariusze: 948, 966, 1003
mowy: 951, 973
czynności sejmu: 1076
sejmiki relacyjne: 415, 1883
- Sejm 1728 r. (niedoszły)
przygotowanie sejmu: 992, 1645
- Sejm 1729 r.
przygotowanie sejmu: 992
posejmowa rada senatu: 992, 1645
manifesty: 1645
- Sejm 1730 r.
przygotowanie sejmu: 1645, 1883
- Sejm 1732 r.
przygotowanie sejmu: 992
sejmiki przedsejmowe: 398
mowy: 951, 966
posejmowa rada senatu: 992
sejmiki relacyjne: 992
- Sejm 1733 r. (I)
sejmiki przedsejmowe: 951
mowy: 434
posejmowa rada senatu: 434, 992
- Sejm konwokacyjny 1733 r.
przygotowanie sejmu: 434, 966, 976, 985
sejmiki przedsejmowe: 434, 458, 951, 976, 985, 988, 992, 1645, 1883
diariusz: 431
mowy: 951, 969, 1645, 1696
czynności sejmu: 985, 1645, 1796
posejmowa rada senatu: 434
sejmiki relacyjne: 985, 992, 1645, 1696
- Sejm elekcyjny 1733 r.
przygotowanie sejmu: 434, 1645
sejmiki przedsejmowe: 1645
mowy: 951, 969, 985
diariusze elekcji praskiej: 434, 984, 985, 1562
manifesty stronnictw: 951, 973, 976, 985, 992, 1562, 2158
akta konfederackie: 434, 985
- Sejm koronacyjny 1734 r.
przygotowanie sejmu: 985
sejmiki przedsejmowe: 985
diariusz: 985
mowy: 966
czynności sejmu: 434, 1562
manifesty: 434, 985, 1645
- Sejm 1735 r.
przygotowanie sejmu: 442, 985
sejmiki przedsejmowe: 992, 1883
diariusz: 961
- Sejm 1736 r.
przygotowanie sejmu: 992
sejmiki przedsejmowe: 992
uchwały: 451, 990
- Sejm 1738 r.
przygotowanie sejmu: 442
sejmiki przedsejmowe: 1561, 1883
diariusz: 439
regestr posłów: 439
czynności sejmu: 439
posejmowa rada senatu: 439
- Sejm 1740 r.
przygotowanie sejmu: 442
- Sejm 1744 r.
przygotowanie sejmu: 442
sejmiki przedsejmowe: 1561
diariusz: 443
mowy: 973
- Sejm 1746 r.
przygotowanie sejmu: 442

- sejmiki przedsejmowe: 992
mowy: 973, 1207, 1883
- Sejm 1748 r.
przygotowanie sejmu: 1561
diariusze: 1075, 1561
mowy: 973
sejmiki relacyjne: 449
- Sejm 1750 r.
przygotowanie sejmu: 449, 451, 1561, 1883
manifesty: 1561
posejmowa rada senatu: 451, 1561
- Sejm 1752 r.
sejmiki przedsejmowe: 1884
mowy: 451, 928, 1561, 1883
- Sejm 1754 r.
przygotowanie sejmu: 986
sejmiki przedsejmowe: 1561
czynności sejmu: 451
uchwały: 451
- Sejm 1756 r.
przygotowanie sejmu: 1561, 1883
- Sejm 1758 r.
przygotowanie sejmu: 457
sejmiki przedsejmowe: 455, 457, 458, 1279
diariusze: 455, 1279
mowy: 455
posejmowa rada senatu: 455, 457, 928, 1279
- Sejm 1760 r.
przygotowanie sejmu: 459
sejmiki przedsejmowe: 458, 459
diariusz: 1561
- Sejm 1761 r.
sejmiki przedsejmowe: 458, 459
diariusze: 439, 457, 1561
manifesty: 458, 459, 1561
posejmowa rada senatu: 928, 1561
- Sejm 1762 r.
przygotowanie sejmu: 458
diariusz: 459
manifesty: 459
posejmowa rada senatu: 459, 928
sejmiki relacyjne: 459
- Sejm konwokacyjny 1764 r.
przygotowanie sejmu: 908
sejmiki przedsejmowe: 835, 990, 2185
regestr posłów: 1883
diariusze: 909, 912, 1349
mowy: 455, 924, 1075
czynności sejmu: 924, 1349
- uchwały: 1349
sejmiki relacyjne: 1349
- Sejm elekcyjny 1764 r.
mowy: 455
- Sejm koronacyjny 1764 r.
sejmiki przedsejmowe: 1075, 1279
mowy: 924, 1075, 1420
- Sejm 1766 r.
przygotowanie sejmu: 835
sejmiki przedsejmowe: 835, 1075, 2053
mowy: 835, 908, 928, 964, 1346
czynności sejmu: 835, 928, 999
- Sejm 1767/8 r.
akta konfederacji radomskiej: 835, 958
999, 1180, 1279,
przygotowanie sejmu: 835, 928, 1075, 1420
sejmiki przedsejmowe: 1075, 1180, 2053, 2187
diariusze: 910, 1091
mowy: 910, 928, 1075, 1180, 1420
czynności sejmu: 874, 999, 1180
uchwały: 874, 1180
manifesty: 958
- Sejm 1768 r.
sejmiki przedsejmowe: 999
czynności sejmu: 2185
manifesty: 999
- Sejm 1773/5 r.
akta konfederackie: 908
diariusz: 2185
mowy: 874, 910, 999, 2185
czynności sejmu: 910
- Sejm 1776 r.
mowy: 910
- Sejm 1778 r.
mowy: 910
- Sejm 1780 r.
przygotowanie sejmu: 910
sejmiki przedsejmowe: 990
konstytucje: 1597
- Sejm 1788/92 r.
przygotowanie sejmu: 999, 2187
sejmiki przedsejmowe: 1883
diariusz: 927, 1637
mowy: 1606
konstytucje: 1091
manifesty: 1883, 2223
- Sejm 1793 r.
diariusze: 927, 1283